

STRATEGIA

PAŃSTWOWEJ KOMISJI DO SPRAW
PRZECIWDZIAŁANIA WYKORZYSTANIU
SEKSUALNEMU MAŁOLETNICH PONIŻEJ LAT 15

na lata 2025-2027

Spis treści

WSTĘP	2
1. Strategia ramowa PKDP	3
2. Strategia Departamentu Postępowań Wyjaśniających	9
3. Strategia Departamentu Postępowań Indywidualnych	11
4. Strategia Departamentu Edukacji i Prewencji	14
5. Strategiczne podejście Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 w obszarze ochrony dzieci w środowisku cyfrowym (2025-2027)	19

WSTĘP

Strategia PKDP jest dokumentem strategicznym wyznaczającym planowane kierunki rozwoju w okresie grudzień 2025 - lipiec 2027. Obejmuje swoim zakresem działania merytoryczne PKDP i UPKDP. Składa się z pięciu części: Strategii ramowej PKDP, Strategii Departamentu Postępowań Wyjaśniających, Strategii Departamentu Postępowań Indywidualnych, Strategii Departamentu Edukacji i Prewencji oraz Strategicznego Podejścia PKDP w obszarze ochrony dzieci w środowisku cyfrowym.

Państwowa Komisja realizuje swoją misję w trzech kluczowych obszarach:

1. prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących czynów przedawnionych,
2. prowadzenia postępowań indywidualnych, w tym kierowania do Prokuratora Generalnego wniosków o wniesienie skargi nadzwyczajnej lub kasacji, monitorowania działań podejmowanych przez organy państwa i organizacje oraz występowania na prawach oskarżyciela posiłkowego,
3. działań edukacyjnych, prewencyjnych, badawczych i udziału w doskonaleniu polityk publicznych, obejmujących m.in. wspieranie inicjatyw społecznych oraz współpracę z organami państwa, stowarzyszeniami, samorządami zawodowymi, ruchami obywatelskimi, kościołami i innymi podmiotami.

01

Strategia ramowa PKDP

1. Strategia ramowa PKDP

WIZJA

Państwowa Komisja jest instytucją wiarygodną, bezpieczną i skoncentrowaną na osobach pokrzywdzonych. Budujemy środowisko oparte na wiedzy, transparentności i współpracy. Jako centrum kompetencji w obszarze przeciwdziałania krzywdzeniu seksualnemu małoletnich rozwijamy się jako organizacja ucząca się - wykorzystujemy krajową i międzynarodową ekspertyzę, tworzymy nowe rozwiązania i dzielimy się nimi z innymi podmiotami. Dążymy do sprawnego, odpowiedzialnego i nowatorskiego działania, które wzmacnia zaufanie społeczne oraz kulturę reagowania na ryzyko krzywdzenia dzieci.

OBSZARY DZIAŁANIA - WEWNĘTRZNE

Zespół PKDP – Główni odbiorcy

Pracownicy UPKDP, członkowie PKDP, współpracownicy.

Cel 1: Organizacja ucząca się

Zbudowanie podstaw dla modelu „organizacji uczącej się” i zarządzającej wiedzą.

Wskaźniki:

- Bieżący plan rozwoju zespołu PKDP.
- Regularne (min. 1x/kwartał) spotkania wewnętrzne DEP, DPI, DPW ukierunkowane na wymianę wiedzy.
- Każdy materiał edukacyjny PKDP zawiera treści oparte na unikalnych zasobach wiedzy PKDP.

Cel 2: Przejrzysty system zarządzania (PPP)

Wskaźniki:

- Kodeks dobrych praktyk i etyki PKDP.
- Działający system self-care dla osób wysłuchujących i pracujących na aktach.

- Mechanizm upraszczania i „uprzyjaźniania” procedur oraz komunikacji.
- Standard zarządzania oparty na podmiotowości i informacji zwrotnej.
- Spotkania z dyrektorami (1x/kwartał) dotyczące efektywności strategii.

Uczestnicy postępowania

Osoby pokrzywdzone, osoby wskazane jako sprawcy, ich rodziny, zgłaszający.

Cel: Bezpieczne warunki

Zapewnienie bezpiecznych, empatycznych i godnych warunków składania zawiadomień czy zeznań.

Wskaźniki:

- System zarządzania doświadczeniami stron.
- Mechanizm uzyskiwania informacji zwrotnej.

OBSZARY DZIAŁANIA – ZEWNĘTRZNE

EDUKACJA I PREWENCJA

Priorytetowe grupy odbiorców

Prokuratorzy, pracownicy socjalni, sędziowie oraz lokalni liderzy - animatorzy społeczni oraz animatorzy sportowi (trenerzy, instruktorzy, aktywiści związkowi).

[Inne grupy: kuratorzy, biegli sądowi, pracownicy oświaty (dyrektorzy placówek, wychowawcy, pedagodzy, psychologodzy), harcerze, medycy (pediatrzy, lekarze rodzinni, ratownicy medyczni, fizjoterapeuci), animatorzy kultury, policjanci (dzielnicowi i inni), duchowieństwo].

Obszary priorytetowe: wymiar sprawiedliwości, sport.

[Inne obszary: oświata, zdrowie, kultura, samorządy].

Geografia: małe miasta i tereny wiejskie.

Cel 1: Metoda szkoleniowa PKDP

Wskaźniki:

- Opis i schemat metody na stronie i w publikacjach PKDP.
- Pakiet materiałów zgodny z metodą.
- Realizacja szkoleń zgodnie z planem.
- System ewaluacji i doskonalenia jakości.

Cel 2: Zintegrowany system pozyskiwania kompetencji

Wskaźniki:

- Dostęp do zasobów WE PROTECT – GLOBAL ALLIANCE.
- Inne działania kompetencyjne.

LEGISLACJA

Główni odbiorcy

Organy mające inicjatywę legislacyjną, władze, organizacje branżowe i sektorowe.

Cel: Zwiększenie ochrony osób małoletnich przed przemocą, szczególnie seksualną.

Wskaźniki:

- Przedstawienie propozycji zmian przepisów właściwym organom.
- Rekomendacje dobrych praktyk i standardów.
- Mechanizm monitoringu legislacyjnego i opiniowania aktów prawnych.

Relacje instytucjonalne

Główni odbiorcy

Organy władzy ustawodawczej, wykonawczej, sądowniczej, instytucje administracji rządowej i samorządowej, instytucje sektora publicznego, gospodarczego i społecznego - kluczowych podmiotów w obszarach działania PKDP - urzędnicy, osoby pełniące funkcje publiczne, przedstawiciele mediów, liderzy opinii publicznej.

Cel: PKDP jako centrum kompetencji w sektorze publicznym.

Wskaźniki:

- Udział PKDP w kluczowych zespołach międzyresortowych.
- Konferencja w Sejmie/Senacie min. 1x/rok.
- Raport PKDP 2026 + min. 5 analiz rocznie.

KOMUNIKACJA

Główni odbiorcy

Media zajmujące się tematyką społeczną, prawną i związaną z przeciwdziałaniem przemocy; liderzy opinii publicznej; przedstawiciele organów administracji publicznej; organizacje współpracujące (w tym międzynarodowe, organizacje pozarządowe, instytucje edukacyjne oraz podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy); społeczeństwo – w szczególności rodzice, nauczyciele i opiekunowie; osoby pokrzywdzone (zgłaszające się do Komisji lub potrzebujące wsparcia) oraz pracownicy PKDP (w ramach komunikacji wewnętrznej).

Cel 1: Budowanie zaufania i rozpoznawalność PKDP jako instytucji wiarygodnej

Wskaźniki:

- Spójna i regularna komunikacja PKDP prowadzona za pośrednictwem własnych kanałów informacyjno-edukacyjnych, w tym strony www oraz kont na platformach społecznościowych.
- Stała obecność PKDP w mediach oraz we własnych kanałach, obejmująca prezentację inicjatyw, wydarzeń oraz efektów pracy Komisji, w tym statystyk i sprawozdań.
- Systematyczna analiza przekazu medialnego oraz reakcji odbiorców na działania komunikacyjne PKDP.
- Upowszechnianie raportów, rekomendacji, ekspertyz i materiałów edukacyjnych PKDP oraz materiałów instytucji partnerskich.

Cel 2: Wzmocnienie roli PKDP jako centrum wiedzy

Wskaźniki:

- Regularne opracowywanie i udostępnianie materiałów eksperckich i edukacyjnych PKDP w różnych formatach.
- Funkcjonowanie i rozwój platformy edukacyjnej obejmującej zasoby PKDP oraz materiały instytucji partnerskich.
- Realizacja i promocja akcji informacyjno-edukacyjnych w kanałach komunikacji PKDP, w tym na stronie internetowej oraz kontaktach na platformach społecznościowych.

02

Strategia Departamentu Postępowań Wyjaśniających

2. Strategia Departamentu Postępowań Wyjaśniających

Cel strategiczny: Przywracanie poczucia sprawiedliwości osobom, które jako dzieci cierpiały na skutek czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz upowszechnianie przekonania, że żadne działania skierowane przeciwko wolności seksualnej i obyczajności dzieci mimo upływu lat nie mogą być chronione tajemnicą ani nie mogą ulec zapomnieniu.

Cel szczegółowy 1

Ujednoczenie procedowania w postępowaniu wyjaśniającym

- opracowanie modelu (schematu) komunikacji członków sprawozdawców i pracowników departamentu;
- wypracowanie jednolitej decyzyjności w tych samych zagadnieniach w sprawach;
- ustalenie zakresu czynności do samodzielnego podejmowania przez członków sprawozdawców oraz pracowników departamentu;
- przyjęcie ramowych terminów podejmowania decyzji w sprawach;
- sporządzenie złotych praktyk, czyli ujednoczenie zagadnień, w formie dokumentu zaakceptowanego przez wszystkich członków Komisji (jednomyślność decyzyjna).

Cel szczegółowy 2

Ustalenie systemu przekazywania informacji o postępowaniu wyjaśniającym do grup docelowych

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o postępowaniach wyjaśniających;
- opracowanie merytorycznych materiałów edukacyjnych dotyczących postępowań wyjaśniających oraz współpraca z DEP w zakresie ich promocji i dystrybucji;
- wspomaganie DEP w zakresie informowania wyselekcjonowanych grup docelowych o postępowaniach wyjaśniających jako modelu procedury spraw przedawnionych.

03

Strategia Departamentu Postępowań Indywidualnych

3. Strategia Departamentu Postępowań Indywidualnych

Strategia DPI oparta jest na dwóch filarach - realizacji kompetencji ustawowych oraz nadrzędnej zasadzie dobra osób, które jako dzieci doznały krzywdy na skutek przestępstw seksualnych. Poza działaniami kierunkowymi dotyczącymi indywidualnych spraw karnych, departament uwzględnia w swojej strategii również współdziałanie z DEP w zakresie wsparcia działań szkoleniowych z obszaru edukacji prawnej.

Ponadto, jednym z istotnych celów strategicznych jest doskonalenie komunikacji z osobami zgłaszającymi, tak aby była ona nie tylko rzetelna i merytoryczna, lecz także prowadzona w sposób przyjazny, empatyczny i zrozumiały.

Celem strategicznym departamentu jest:

- 1) pogłębiona analiza indywidualnych spraw karnych dot. przestępstw seksualnych popełnionych wobec dzieci poniżej 15 r. życia, co stanowi podstawę do:
 - analizy reakcji innych organów na zgłoszenie przestępstwa seksualnego;
 - oceny prawidłowości wszczęcia i sposobu prowadzenia postępowania karnego;
 - identyfikowania nieprawidłowości, zaniedbań czy luk systemowych;
 - formułowania wniosków i rekomendacji o charakterze indywidualnym i ogólnym.
- 2) doskonalenie komunikacji z osobami zgłaszającymi, pokrzywdzonymi.
- 3) w zakresie legislacji:
 - zmiana art. 202a k.k. – rezygnacja z kar mieszanych – pozostawienie wyłącznie kary pozbawienia wolności, poważne potraktowanie przestępstw popełnianych w sieci.

- zmiana art. 69 k.k. - zmiany w zakresie możliwości warunkowego zawieszania kar za przestępstwa seksualne popełniane na szkodę małoletnich poniżej lat 15, możliwość orzeczenia tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych tak jak np. w przestępstwach chuligańskich patrz art. 69 kk.
- zmiana art. 93c k.k. - umożliwienie orzekania środków zabezpieczających o charakterze terapeutycznym wobec szerszej kategorii sprawców przestępstw seksualnych. Środki zabezpieczające o charakterze terapeutycznym można orzec wyłącznie wobec sprawców skazanych za enumeratywnie wymienione przestępstwa – określone w art. 148, art. 156, art. 197, art. 198, art. 199 § 2 oraz art. 200 § 1, 3 lub 4 k.k. – popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych. Katalog ten ma charakter zamknięty i **nie obejmuje sprawców innych czynów seksualnych na szkodę małoletnich, w tym przestępstw z art. 200a k.k. oraz art. 202 k.k.**

4) dodatkowo analiza spraw dotyczących kluczowych grup docelowych tj. z obszaru sportu i oświaty - jako obszar najbardziej związany z małoletnimi.

Przyjęta strategia podlegać będzie ewaluacji, zwłaszcza pod kątem skuteczności działań jednostkowych, jak i rekomendacji systemowych.

04

Strategia Departamentu Edukacji i Prewencji

4. Strategia Departamentu Edukacji i Prewencji

Cel nadrzędny strategii

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania, rozpoznawania i reagowania na przemoc seksualną wobec dzieci poprzez rozwój kompetencji instytucjonalnych, zawodowych i społecznych oraz wzmocnienie systemu ochrony dzieci.

CEL STRATEGICZNY 1

Budowa spójnego systemu edukacji i prewencji w zakresie przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu dzieci.

Cele szczegółowe

1. Identyfikacja i priorytetyzacja kluczowych grup zawodowych:

Priorytetowe: sędziowie, prokuratorzy, policja, pracownicy socjalni oraz lokalni liderzy - animatorzy społeczni oraz animatorzy sportowi (trenerzy, instruktorzy, aktywiści związkowi).

[Inne grupy: kuratorzy, biegli sądowi, pracownicy oświaty (dyrektorzy placówek, wychowawcy, pedagogzy, psychologzy), harcerze, medycy (pediatrzy, lekarze rodzinni, ratownicy medyczni, fizjoterapeuci), animatorzy kultury, policjanci (dzielnicowi i inni), duchowieństwo].

Obszary priorytetowe: wymiar sprawiedliwości, sport.

[Inne obszary: oświata, zdrowie, kultura, samorządy].

2. Koncentracja działań edukacyjnych i szkoleniowych na obszarach o ograniczonym dostępie do specjalistycznej pomocy, w tym w małych miastach i gminach.
3. Standaryzacja i profesjonalizacja kompetencji zawodowych poprzez opracowanie metody szkoleniowej PKDP.
4. Kontynuacja szkoleń prowadzonych przez pracowników DEP dla policji.
5. Realizacja szkoleń prowadzonych przez trenerów zewnętrznych dla grup zawodowych z obszaru wymiaru sprawiedliwości, sportu, oświaty oraz innych.

6. Uwzględnienie w treściach szkoleniowych informacji o:
 - uprawnieniach PKDP w zakresie pomocy prawnej,
 - postępowaniach indywidualnych i wyjaśniających,
 - zasadach uzyskiwania wsparcia, w tym poprzez numer 116 123.
7. Udostępnienie szkolenia e-learningowego na platformie edukacyjnej.

Powiązanie z Krajowym Planem: zadania 3.1.1, 3.1.8, 3.2.4

CEL STRATEGICZNY 2

Wzmocnienie potencjału eksperckiego UPKDP

Cele szczegółowe

1. Systematyczne podnoszenie kompetencji pracowników DEP poprzez udział w konferencjach naukowych, szkoleniach oraz sieciach eksperckich.
2. Międzydepartamentowa wymiana wiedzy i doświadczeń poprzez udział we wspólnych szkoleniach i konsultacjach.
3. Monitoring mediów, wewnętrzny newsletter informacyjny dla pracowników.

CEL STRATEGICZNY 3

Wpływ na otoczenie prawne i instytucjonalne w zakresie ochrony dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym

Cele szczegółowe

1. Współpraca z instytucjami międzynarodowymi i krajowymi, w tym, m.in.: WE PROTECT Global Alliance, komisjami sejmowymi, ministerstwami i jednostkami podległymi, KGP i jednostkami podległymi, FDDS, PAN oraz innymi.
2. Opracowywanie i przekazywanie właściwym organom propozycji zmian legislacyjnych oraz opinii aktów prawnych.
3. Wdrożenie mechanizmu monitoringu legislacyjnego i opiniowania aktów prawnych.

4. Wsparcie edukacyjno-informacyjne dla działań legislacyjnych, w szczególności dotyczących:

- art. 202a k.k.,
- art. 69 k.k.,
- art. 93c k.k.

Powiązanie z Krajowym Planem: zadania 1.2.1, 3.1.1, 3.1.10, 4.1.1, 4.1.3.

CEL STRATEGICZNY 4

Ugruntowanie pozycji PKDP jako centrum kompetencji w sektorze publicznym

Cele szczegółowe

1. Współorganizacja konferencji w Sejmie lub Senacie co najmniej raz w roku.
2. Prowadzenie monitorowania i badań zjawiska wykorzystywania seksualnego dzieci, m.in. we współpracy z Instytutem Cyfrowego Obywatelstwa.
3. Publikacja i promocja Raportu PKDP (grudzień 2026 r.) oraz min. 5 analiz eksperckich.

Powiązanie z Krajowym Planem: zadanie 3.3.2.

CEL STRATEGICZNY 5

Budowanie zaufania i rozpoznawalności PKDP jako instytucji wiarygodnej

Cele szczegółowe

1. Wspieranie inicjatyw przy okazji obchodów Europejskiego Dnia Ochrony Dzieci przed Wykorzystywaniem Seksualnym.
2. Prowadzenie własnych kanałów komunikacji o charakterze informacyjno-edukacyjnym, w tym strona www oraz konta na platformach społecznościowych.

3. Udział w wydarzeniach zewnętrznych (konferencje, kongresy), obejmujący m.in. stoiska informacyjne, warsztaty oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.
4. Prowadzenie newslettera PKDP oraz regularna publikacja statystyk i sprawozdań z wybranych działań Komisji.
5. Promocja wyników badań, raportów, rekomendacji, ekspertyz oraz materiałów edukacyjnych PKDP.

Powiązanie z Krajowym Planem: zadania 3.1.1, 3.1.6, 3.1.7, 3.1.8, 3.1.10, 3.4.1, 4.1.1, 4.1.3.

CEL STRATEGICZNY 6

Zapewnienie powszechnego dostępu do wiedzy i narzędzi w zakresie zapobiegania i reagowania na przemoc seksualną wobec dzieci

Cele szczegółowe

1. Opracowanie, promocja i dystrybucja materiałów edukacyjnych PKDP, w tym: webinarów, książek, filmów animowanych, przewodników, komisów, ulotek i broszur (na temat, m.in.: kompetencji PKDP, procedury postępowań wyjaśniających - za DPW).
2. Rozwój i promocja platformy edukacyjnej na stronie internetowej PKDP, obejmującej zasoby własne oraz innych instytucji.
3. Realizacja i promocja co najmniej 2 mniejszych akcji informacyjno-edukacyjnych rocznie w kanałach komunikacji, w tym na stronie www oraz kontaktach na platformach społecznościowych.

Powiązanie z Krajowym Planem: zadania 3.1.6, 3.1.7, 3.1.8, 4.1.1, 4.1.3.

05

Strategiczne podejście w obszarze ochrony dzieci w środowisku cyfrowym (2025–2027)

5. Strategiczne podejście Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 w obszarze ochrony dzieci w środowisku cyfrowym (2025-2027)

Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 (PKDP) jest instytucją publiczną odpowiedzialną za kształtowanie najwyższych standardów ochrony dzieci w Polsce. Naszą wizją jest budowanie państwowego systemu bezpieczeństwa, który zapewnia realną, skuteczną i rzetelną ochronę przed wykorzystaniem seksualnym dzieci – zarówno w środowisku offline, jak i w coraz bardziej złożonej przestrzeni cyfrowej.

Państwowa Komisja pełni rolę centralnego ośrodka kompetencji państwa: integruje wiedzę ekspercką, działania edukacyjne, wsparcie procesowe i inicjatywy regulacyjne. Fundamentem naszych działań jest transparentność, interdyscyplinarna współpraca międzyinstytucjonalna oraz stałe doskonalenie praktyk ochrony dzieci, oparte na danych krajowych i międzynarodowych oraz aktualnej wiedzy o zagrożeniach.

I OBSZARY STRATEGICZNE DZIAŁANIA PKDP

Działania Państwowej Komisji obejmują trzy komplementarne obszary, z wyraźnym wskazaniem, że obszar cyfrowy jest podobszarem obszaru zewnętrznego:

A. Obszar wewnętrzny - rozwój instytucjonalny

Wzmacnianie kompetencji, rozwoju i profesjonalizacji zespołu PKDP. Celem jest budowanie organizacji uczącej się, zdolnej do adaptacji wobec dynamicznie ewoluujących zagrożeń oraz efektywnego wsparcia pokrzywdzonych.

B. Obszar zewnętrzny - edukacja i prewencja

Działania skierowane do instytucji publicznych, środowisk edukacyjnych, organizacji społecznych, ekspertów i sektora prywatnego. Obejmują tworzenie standardów ochronnych, edukację prewencyjną, wsparcie systemów interwencyjnych oraz koordynację międzyinstytucjonalną.

B.1. Podobszar cyfrowy - przeciwdziałanie przemocy seksualnej online

Podobszar cyfrowy jest integralną częścią obszaru zewnętrznego i obejmuje kompleksowe działania ochronne dzieci w środowisku online w tym, m.in.: monitoring i diagnozę ryzyk, współpracę z platformami i sektorem technologicznym, promocję praktyk safety-by-design, przeciwdziałanie wykorzystywaniu seksualnemu dzieci, komercyjnej eksploatacji danych małoletnich oraz inicjatywy regulacyjne i rzecznicze.

Uwzględniane są tu także aspekty związane z implementacją europejskich ram prawnych, w szczególności Digital Services Act (DSA)¹ – w kontekście jego założeń, tj. konieczności wzmocnienia nadzoru nad dostawcami usług cyfrowych i egzekwowania ochrony użytkowników, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Realizowane przedsięwzięcia są ponadto zgodne z założeniami rozporządzenia w sprawie zapobiegania i zwalczania wykorzystywania seksualnego dzieci, obejmującego procedury dotyczące materiałów z kategorii CSAM dostępnych w przestrzeni cyfrowej oraz ustanowienie unijnego centrum wspierającego państwa członkowskie we wdrażaniu przewidzianych rozwiązań².

Państwowa Komisja uwzględnia w swoich działaniach zarówno przeciwdziałanie nielegalnym treściom typu CSAM, jak i treściom CSEM (Child Sexual Exploitation Material), które – niezależnie od ich kwalifikacji prawnej – mogą naruszać prawa dziecka, w szczególności prawo do ochrony wizerunku, prywatności i danych osobowych, zgodnie z podejściem przyjmowanym w ramach polityk UE.

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act>

²

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/26/child-sexual-abuse-council-raises-position-on-law-protecting-children-from-online-abuse/>

II PODSTAWY MERYTORYCZNE STRATEGICZNEGO PODEJŚCIA

1. Model 4C - Ramy oceny ryzyk cyfrowych

PKDP stosuje uznaną międzynarodowo klasyfikację zagrożeń autorstwa Livingstone & Stoilovej³, obejmującą:

- **Content** - ekspozycja na szkodliwe lub nielegalne treści.
- **Contact** - kontakt z osobami mogącymi wyrządzić krzywdę.
- **Conduct** - zachowania dziecka jako sprawcy czynu karalnego lub pokrzywdzonego w wyniku zakazanych zachowań.
- **Contract** - ryzyka komercyjne, manipulacyjne praktyki platform, nieuczciwe przetwarzanie danych.

Model 4C stanowi podstawę analizy spraw, raportów oraz rekomendacji systemowych PKDP.

2. Wytyczne 5Rights Foundation - Child Rights by Design

Integracja 11 zasad projektowania usług cyfrowych z uwzględnieniem praw dziecka, w tym:

- najlepiej pojęty interes dziecka,
- skuteczną weryfikację wieku,
- szczególną ochronę danych,
- bezpieczeństwo jako warunek projektowania,
- sprawczość i dobrostan dziecka,
- ocenę skutków dla praw dziecka (CRIA).

Zasady te są podstawą rekomendacji regulacyjnych PKDP oraz prac nad standardami ochrony małoletnich w środowisku cyfrowym.

³ Livingstone, S., & Stoilova, M. (2021). The 4Cs: Classifying Online Risk to Children. (CO:RE Short Report Series on Key Topics). Hamburg: Leibniz-Institut für Medienforschung | Hans-Bredow-Institut (HBI); CO:RE - Children Online: Research and Evidence. <https://doi.org/10.21241/ssor.71817>

3. UNICEF, Komitet Praw Dziecka i międzynarodowe standardy

Strategiczne podejście PKDP odwołuje się do:

- prowadzenia monitoringu ryzyk i edukacji społecznej,
- promocji wytycznych ochrony prywatności (privacy-by-design),
- zasad odpowiedzialności instytucji i firm za wpływ ich produktów i usług na dzieci.

4. Strategia UE na rzecz skuteczniejszej walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych⁴

Działania PKDP wpisują się w osiem inicjatyw mających na celu opracowanie i wdrożenie właściwych ram prawnych, wzmocnienie reakcji organów ścigania i pobudzenie do skoordynowanych działań wielu zainteresowanych stron na rzecz zapobiegania, ścigania i udzielania pomocy pokrzywdzonym. Do tych inicjatyw należą:

- zapewnienie pełnego wdrożenia obecnego prawodawstwa (dyrektywy 2011/93/UE),
- zapewnienie, aby przepisy UE umożliwiały skuteczną reakcję,
- identyfikowanie luk prawnych, określanie najlepszych praktyk i działań priorytetowych,
- zwiększanie starań organów ścigania na poziomie krajowym i unijnym,
- umożliwienie państwom członkowskim zapewniania dzieciom lepszej ochrony za pośrednictwem zapobiegania,
- europejskie centrum na rzecz zapobiegania niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych oraz walki z tym zjawiskiem,
- pobudzenie działań przedsiębiorstw w celu zapewnienia ochrony dzieci w ramach ich produktów,
- poprawa ochrony dzieci na całym świecie dzięki współpracy wielu zainteresowanych stron.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52020DC0607>

III MISJA PKDP W OBSZARZE CYBERBEZPIECZEŃSTWA

Zapewnienie najwyższych standardów ochrony dzieci i młodzieży przed wykorzystywaniem seksualnym w środowisku cyfrowym poprzez działania regulacyjne, edukacyjne o charakterze systemowym, oparte na prawach dziecka, danych empirycznych i odpowiedzialności instytucjonalnej.

IV FILARY STRATEGICZNE PKDP

1. OCHRONA - działania ustawowe

W oparciu o ustawowe zadania Państwowa Komisja realizuje w obszarze cyfrowym:

- kierowanie zawiadomień do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (w tym niezawiadomienia o przestępstwie, art. 240 §1 k.k.),
- monitorowanie przebiegu postępowań karnych w sprawach dotyczących wykorzystywania seksualnego dziecka w środowisku cyfrowym,
- wydawanie postanowień o wpisie do Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym w sprawach przedawnionych (gdy dotyczy),
- wsparcie pokrzywdzonych w wyniku wykorzystywania seksualnego,
- kierowanie wniosków o skargę nadzwyczajną i kasację,
- wystąpienia o objęcie spraw szczególnym nadzorem,
- identyfikację problemów w praktyce organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, dotyczących przestępstw online.

Działania te są prowadzone w odniesieniu do ryzyk 4C i stanowią podstawę operacyjną podejścia strategicznego PKDP.

2. DIAGNOZA - monitoring i analiza zjawisk

PKDP rozwija systemowe narzędzia diagnozy:

- przedsięwzięcia naukowo-badawcze, w tym opracowanie pogłębionej analizy zjawiska krzywdzenia seksualnego dzieci,

w tym w cyberprzestrzeni, opartej m.in. na badaniach aktowych o charakterze reprezentatywnym,

- inicjatywa „Internet dzieci” - regularne, półroczne raporty monitorujące aktywność dzieci w sieci,
- analiza danych instytucjonalnych (prokuratura, policja, NGO) w kontekście oceny ryzyk i wydawania rekomendacji,
- współpraca międzynarodowa i krajowa (WeProtect, instytucje UE, Ministerstwa RP, Komisje sejmowe, policja, kuratoria oświaty, ośrodki naukowe, edukacyjne i wychowawcze, instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe),
- ocena wpływu i skali zagrożeń związanych, m.in.: z generatywną AI, np. w postaci wytwarzania tzw. ang. deepfakes, manipulacyjnymi technikami projektowania interfejsów i usług (ang. dark patterns), czy profilowaniem dzieci.

Wyniki raportów stanowią podstawę rekomendacji legislacyjnych i działań prewencyjnych.

3. PREWENCJA - edukacja, standardy, kompetencje

PKDP prowadzi:

- cykliczne szkolenia dla szkół, instytucji, samorządów i służb,
- konferencje i debaty naukowe, nt. higieny cyfrowej, ochrony wizerunku i profilaktyki wykorzystywania seksualnego dzieci online,
- działania edukacyjne zgodne z modelem 4C i zasadami 5Rights,
- kampanie społeczne,
- promowanie zasad bezpiecznego korzystania z internetu,
- udostępnianie materiałów profilaktycznych.

Prewencja opiera się na zidentyfikowanych ryzykach, danych z raportów oraz wnioskach i rekomendacjach pochodzących z przeprowadzonych badań.

4. STANDARDY SYSTEMOWE - regulacje i odpowiedzialność instytucji oraz firm

PKDP prowadzi działania regulacyjne i rzecznicze:

- aktywny udział w pracach nad przepisami dot. ochrony dzieci (wizerunek, treści szkodliwe, DSA),
- opracowywanie standardów ochrony dzieci w środowisku cyfrowym wraz z Komisją ds. Dzieci i Młodzieży oraz organizacjami społecznymi,
- opiniowanie aktów prawnych,
- występowanie z inicjatywami legislacyjnymi,
- wspieranie implementacji DSA w Polsce, w szczególności w obszarze:
 - eliminacji manipulacyjnych technik projektowania interfejsów (dark patterns),
 - ograniczenia profilowania dzieci,
 - obowiązków weryfikacji wieku,
 - oceny ryzyka systemowego platform.

PKDP podkreśla odpowiedzialność firm technologicznych za projektowanie usług zgodnie z prawami dziecka („child rights by design”).

5. WSPÓŁPRACA - sieciowanie instytucji publicznych i społecznych

PKDP współdziała z:

- prokuraturą, policją, sądami, ministerstwami,
- szkołami, uczelniami, organizacjami pozarządowymi i branżą cyfrową,
- kościołami, samorządami zawodowymi, ruchami obywatelskimi,
- instytucjami międzynarodowymi.

Celem współpracy jest wzmocnienie systemowej ochrony dzieci w środowisku cyfrowym.

6. RAPORTOWANIE - przejrzystość, wiedza i nadzór publiczny

PKDP opracowuje:

- coroczne raporty z działalności,
- raporty tematyczne w oparciu o model 4C i wytyczne UNICEF,
- rekomendacje dla ustawodawcy, instytucji publicznych i sektora prywatnego.

Raportowanie stanowi podstawę do zmian systemowych oraz oceny wpływu działań Państwowej Komisji.

V CELE STRATEGICZNE NA LATA 2025-2027

- 1. Zwiększenie skuteczności reagowania - ścigania i karania przestępstw online.**
- 2. Budowa krajowego systemu monitoringu zagrożeń cyfrowych opartych na modelu 4C.**
- 3. Adaptacja istniejących standardów ochrony dzieci w środowisku cyfrowym dla firm i instytucji.**
- 4. Wzmocnienie ochrony danych i prywatności dzieci w zgodzie z zasadami child rights by design.**
- 5. Zwiększenie kompetencji społecznych dorosłych w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego dzieci.**
- 6. Wzmocnienie regulacji rynku cyfrowego (w tym implementacja DSA) z perspektywy dzieci.**
- 7. Budowa krajowej i międzynarodowej sieci współpracy i wymiany informacji między instytucjami.**

VI PODSUMOWANIE

Strategiczne podejście PKDP w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed wykorzystywaniem seksualnym w cyberprzestrzeni opiera się na ustawowym mandacie Państwowej Komisji oraz uznanych międzynarodowych standardach ochrony praw dziecka. Jej celem jest realne wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci w środowisku cyfrowym poprzez diagnozę zagrożeń, prewencję, regulacje i ochronę prawną. Tylko systemowe i oparte na danych podejście może zapewnić dzieciom ochronę przed wykorzystaniem seksualnym, uczynić z nich pełnoprawnych uczestników życia społecznego oraz budować wrażliwość i świadomość społeczną przyszłych pokoleń.

pkdp.gov.pl